

# Déli Hírlap

## GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

### A király Temesváron

át utazik vissza Bukarestbe

Resica, június 12.

Öfelsége tegnap meglátogatta Oravicát és Aninát. Ugy az uralkodó, mint Mária királyné el voltak ragadta a gyönyörű vidéktől és a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak a Resica művek ipartelepeiről. Az uralkodó az egész autóúton feltűnően jó hangulatban volt és érdeklődéssel hallgatta a kísérő igazgatók előadását. Ma visszatér Resicára, meglátogatja a Resica-művek érdekelttségéhez tartozó falepároló telepeket, megtekinti a szesz előállítását, majd meglátogatja a hatalmas és modern villanytelepeket. Délután az udvari vonaton ebédesz, utána a király megtekinti a modernül berendezett nagy gépgyárat. Három órakor hagyja el az udvari vonat Resicát Temesvár irányában.

### Jugoszláviában lesz

a kisántánt konferenciája

Bukarest, június 12.

A külügyminiszterhez közelálló kölkben azt a hírt kolportálták, amint azt a Déli Hírlap meg is írta, hogy a parlament megnyitására való tekintettel a kisántánt konferenciája ezúttal sem Temesváron lesz. Ez a terv a jugoszláv és cseh kormányval folytatott tárgyalások alapján változást szenvedett, amennyiben a kisántánt konferenciája a jugoszláviai Blédben lesz. Mitilineu külügyminiszter a tegnapi minisztertanácson bejelentette hogy a jövő héten elutazik a konferenciára.

### Negyven milliárd lei

kölcsönt kap Románia Angliában

Bukarest, június 12.

A Politika című bukaresti napilap, amely jólinformáltságával a bukaresti napilapok elitjévé nőtte ki magát, legutóbbi számában szenzációs részleteket közöl Manoilescu pénzügyi államtitkár londoni tartózkodásával kapcsolatban. Eszerint Manoilescu Londonban Titulescu követtel angol pénzsoporttal tárgyal egy negyvenmilliárdra rugó kölcsön ügyében. A tárgyalások már előrehaladott stádiumban vannak. Az angol kormány a maga részéről kijelentette, hogy a kölcsönt garantálja, ezzel szemben a román kormány is megfelelő garanciákat helyezett kiadásba. A kölcsön nagyrészt az államvasutak reorganizálására, valamint a lei stabilizálására használná fel a kormány. Az angol pénzsoport kikötötte, hogy egyik képviselője kapjon helyet az államvasutak igazgatóságában, valamint az államvasutak könyvelőségében. A kormány a legsürgősebben egészítse ki parlamenti uton az államvasutak autonómiájáról szóló törvényt.

## Harc a többszázmillió öökségért

Beck báró volt osztrák miniszterelnök San Marcó hercegnőjének általános örököse — A rokonok megtámadták a végrendeletet — Izgalmas hagyatéki tárgyalás

Kiküldött tudósítónktól

Zsombolya, június 12.

Négy hónap előtt halt meg nagykomlósi kastélyában egy öreg törődött hölgy, akit jósága és jótékony-sága révén mindenki szeretett és becsült: San Marcó hercegnője. Még el sem hervadtak a virágkoszorúk sirboltján és sok milliót kitevő hagyatéka felett már megindult a vitatkozás és marakodás. A hercegasszony ugyanis három év előtt végrendeletet készített, amelyben hatalmas, nagy vagyona általános örökösévé Beck Vladimir báró, volt osztrák miniszterelnököt tette meg, akihez évtizedekig tartó baráti viszony fűzte. Ebbe a végrendeletbe a rokonok

nem nyugodtak bele

és a tegnap Zsombolyán tartott hagyatéki tárgyaláson a maguk részére követelték az örökséget.

A parktól övezett Csekonics kastély földszintjén van Spariosu Mihály dr. zsombolyai közjegyző irodája. Dél előtt kilenc óra van és a parkban már nagy tömegekben állnak egyszerű emberek, akik nemrégiben még mind alkalmazottai voltak a hercegasszonynak és most izgatottan várják, hogy a hagyatéki tárgyaláson döntsenek nyugdíjuk és egyéb járandóságaik felől. Némán szótlannul várnak, de benn a közjegyzői irodában

tizenegy ügyvéd

annál hangosabban tárgyal, beszél és vitatkozik. Beck Vladimir, általános örökös képviselőiben Huszár Ödön dr. és Cimponeriu Virgil dr. és Cismariu, valamint Baár József dr. zsombolyai ügyvédek, a Rohonczy, báró Voinits, gróf Leiningen, gróf Khun, báró Urbán családok képviselőiben Acél: Oszkár dr. és Raskó Sándor dr., a gróf Nákó, gróf Frangepán és Vuchetich családok örökösökében Crismariu Oktávián dr., Berg báróné megbízásából Reitter Imre dr. lovrini, a nyolcvan volt alkalmazott képviselőiben Damian Aurél dr. nagyszentmiklósi, az ismeretlen örökösök helyett Mercea Viktor dr., a távollévő rokonok ügygondnokaként Reichrath Miklós dr. zsombolyai ügyvéd a kincstár képviselőiben pedig Cucu Illés dr. jelentek meg.

És felvonult

a rokonság,

közeli és távoliak, olyanok, akik a hercegnő mellett nőttek fel és olyanok is, akik talán most ebred-

tek rokonságuk tudatára, amikor értesültek a sokmillió öökségről. És felvonult a fél falu népe: jól-tözött nők és férfiak, volt inasok, földetűró parasztok, zsellérek. És mind állnak és várnak. Kisebb csoportok alakulnak, halkán diskurálnak, esóválják fejüket és reménykedő arccal tekintenek a közjegyzőire felé: tudják az urak, hogy hogyan kell csinálni... Bizonyára jól csinálják.

Féltiz is elmúlt már, amikor Spariosu közjegyző

megnyitja a tárgyalást

és kérdést intéz a felekhez, hogy a leltár felvételére vonatkozólag van-e valami észrevételük. És megindul a vita a rokon kötelekek igazolása körül: előkerülnek régi íráskok, oklevelek, címeres nemesi levelek, adománylevelek, hivatalos és nemhivatalos családfák és még a góthai almanach is szerepel. Folyik a vita, hogy ki rokon, ki nem, ki lehet örökös és ki nem. Amikor egyik ügyvéd megjegyzi, hogy ennek az igazolása a kétségtelen per folyamán úgyis meg fog történni, Cimponeriu ragaszkodik az igazoláshoz, mert — ugyem — jöhet vadidegen is és támaszthat követelést.

Raskó dr.: Egyelőre csak az általános örökös vadidegen!

Végre ezen is túlesnek és Crismariu dr. hatalmas aktatáskával kezében egymásután teszi le az asztalra

tizenkét kliense

képviselőiben, akik a hercegnő anyja révén tartanak igényt az örökségre, a meghatalmazásoknak és különböző okiratoknak egész légióját. Ugyanez a procedura megismétlődik, amikor Acél és Raskó ügyvédek a hercegnő nagyanyja után nyolc oldalági örökös képviselőiben terjesztik elő bizonyítékaikat.

Tizenegy óra felé jár az idő és a hangulat izzóvá válik, amikor a Nagykomlóson és Csanádon készített két hagyatéki leltár ügye kerül tárgyalásra. Crismariu a leltárak kiegészítését kéri, mert szerinte a hercegnő elhunyt és a végrendelet készítése közötti időben okiratokkal igazolhatóan mintegy százmillió lei értékű vagyont került eladásra és lehetetlen, hogy a hercegnő ilyen hatalmas összeget alig

két év alatt

elköltött volna. Crismariu előterjesztéséhez csatlakoznak Reitter,

Acél és Raskó ügyvédek is és egyben kéri, hogy a hagyatéki vagyont helyezték zár alá és gondnokul nevezzék ki Liphay Béla báró nagybirtokost.

Beck Vladimir báró képviselői ellenzik a leltár kiegészítését, mert az örökösök nem hoztak fel konkrét adatokat, hogy milyen értékek nincsenek feltüntetve a leltárban. Ellenzik zárgondnok kinevezését is, mert Beck az egyetlen végrendeleti örökös és a többieknek nincsen örökösödési joguk.

A rokonok képviselői kijelentik, hogy

nem ismerik el

a végrendelet érvényességét ugyan alaki mint anyagi okokból és kéri, hogy azt hatálytalanítva a vérségi rokonoknak adassék át a vagyoni.

Damian Aurél dr. a volt alkalmazottak és nyugdíjasok nevében szintén kéri a leltár kiegészítését, mert a végrendelet szerint a hagyományosoknak és alkalmazottaknak fizetendő összeg

a tiszta hagyatéknak

negyven százaléka. Csatlakozik egyben ahhoz az előterjesztéshez, hogy a hagyatéknak zárgondnokul Liphay Béla báró neveztessék ki.

A végrendeletet megtámadók képviselői ezután kérték, hogy mindazt, aminek a megtartása aránytalan költséggel jár, nyilvános árverés útján adják el, továbbá, hogy az összes iratok, régebbi végrendeletek, elszámolások és egyáltalában a családi levéltár az összes rokonoknak bocsátassék rendelkezésre.

Beck Vladimir képviselői az összes előterjesztések elutasítását kéri, a nyugdíjasok és alkalmazottak járandóságainak biztosítására pedig felajánlják, hogy tizenegy-millió lei névértékű

kisajátítási kötvényt

helyeznek letétbe.

A tárgyalás hol kisebb, hol nagyobb izgalmas közönettel folyt és az ügyveken kívül természetesen részt vettek benne az egyes érdekelt felek is. Két óra felé járt már az idő mire Spariosu közjegyző megtehetette az egyezkedési kísérletet, amely azonban nem járt eredménnyel. Azután következtek hosszú sorban az érdekeltek, hogy aláírják a jegyzőkönyvet, amely végrendményben csak okiratban fektette le annak a pernek az alapját, amely bizonyára meg fog indulni a végrendeleti örökös és a rokonok között.

## Megfojtott az ágyban

egy hatvannyolc éves asszonyt

Temesvár, június 12.

Hajmeresztő gyilkosság történt tavaly nyáron Nagykömlősen. Egy reggel ágyában megfojtva akadtak rá özvegy P a c a c e a n u Krisztina hatvannyolc éves nőre, aki rendezett vagyoni viszonyok között élt. A csendőrség gyanuja arra az ismeretlen fiatalemberre terelődött, aki egy nappal annakelőtte buzát adott el az özvegynél és tudta, hogy az özvegynél pénz van. A legény csakhamar hurokra került és átadták a temesvári ügyészségnek. Ügyét tegnap tárgyalta a temesvári törvényszék. Közel hatvan tanút hallgattak ki. A vádlott, I o n e s c u Konstantin huszonnégy éves mehanikus tagadta, hogy a rablógyilkosságot ő követte volna el, a tanuk azonban ellene vallottak. A védelmet M u r a r e s c u Vichentie dr. látta el, aki kérte a bíróságot, hogy legyen tekintettel a vádlott fiatalaságára. A bíróság helyt adott a védő kérelmének és az enyhítő körülmények figyelembevételével tiz évi fegyházra ítélte a vádlottat.

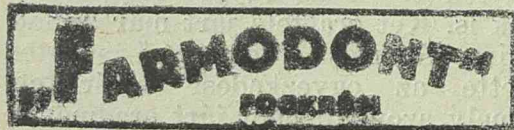
## Hol laknak

a csanádi káptalan tagjai

Temesvár, június 12.

A csanádgyházmegyei káptalannak Temesvárott a Belvárosban négy épülete van. A Zápolya-utcában van az ódon egyemeletes ház, amelyben év-tizedeken keresztül Németi József felszentelt püspök élte csendes napjait és amelyben jelenleg Kayser Lajos kanonok lakik. A Corvin Mátyás-utcában van az a káptalani ház, amely ugyancsak hosszú időn keresztül Szentkláray Jenő dr. nagypréposztjának nyújtott otthont. Ebbe a házba, amelynek egyrészt elrekviráltak minden valószínűség szerint Ferch Mátyás újonnan kinevezett kanonok fog beköltözni, ha majd a belvárosi plébánia új gazdát nyer. Addig még Ferch a plébánia épületében lakik és intézi annak ügyeit mint adminisztrátor továbbra is. A harmadik káptalani ház a Dóm-téren van, amelyben B l a s k o v i c s Ferenc nagyprépost lakik már évek hosszú sora óta nemes egyszerűségű berendezése és rengeteg tudományos és egyházi könyve között. A legnagyobb káptalani épület a Nagypalánka-utca sarkán van, amelyben az elhunyt Bauer György és Grósz József kanonokok rendelkeztek lakásokkal. Ide költöznek be az újonnan kinevezett kanonokok közül O l a j o s József Bauer lakásába és W e g l i n g János Grósz lakásába. A káptalan tagjai közül Magyary Pál és Fiedler István a szeminárium épületében laknak. Fiedler azért, mert akkor, amikor kanonoki kinevezést nyert, a káptalani házak egyikében sem volt üres lakás, Magyary Pál pedig azért, mert mint szemináriumi rektornak ott kell lagnia is. Pacha Ágost apostoli-kormányzó a püspöki palota emeletén bir lakással.

Vezetőt kapnak a megvakult tisztek. A temesvári hadkiegészítő parancsnokság tudomására adja a háboruban megvakult tartalékos tiszteknek, hogy a legújabb miniszteri rendelkezés alapján egy vezetőkatónára tarthatnak igényt. Mindazok a hadirokkant vak tisztek, akik ilyen katonára igényt tartanak, minden pénteken délelőtt kilenctől kezdve jelentsék be igényüket a hadkiegészítő parancsnokság nyugdíjosztályánál, amely a kérelmeket láttatás végett a szobai hadtestparancsnoksághoz küldi és az iratok visszaérkezése után megkapják a vezetőkatónát.



Ha szép akar lenni, használjon Kulka-féle Liliomtej-kremit, liliumszappant, liliumpuvert, 3 színben. Kapható kizárólag Kulka Emil városi gyógyszerárban, a Fekete Sas-hoz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

## Elkészült a valorizációs javaslat

mely még az idén törvényerőre emelkedik

Bukarest, június 12.

A parlament megnyitása küszöbön áll és ezzel kapcsolatban igen természetesen szóba kerül az új parlament első ülészakájának programja is. Az első pontok közé tartozik, a tisztviselői fizetések rendezése. Ezzel kapcsolatban Garoflid földművelésügyi miniszter, a következőket jelentette ki:

— A tisztviselők tisztességes és gondtalan megélhetését mindenképpen biztosítani kell, azonban az állam erejét felülmúló áldozatokat nem hozhat. Hogy a tisztviselőink becsületos fizetésben részesíthessük, ez azt az áldozatot vonja maga után, hogy a legrövidebb időn belül végre kell

hajtaniuk a tisztviselők létszámának az apasztását. Hiszem, hogy ezt az operációt minden különösebb megrázkódtatás nélkül hajthatjuk végre.

A másik fontos törvényjavaslatot L e p a d a t u pénzügyminiszter készíti elő. Az új törvényjavaslat a járadékok mindennemű fajának

a valorizációját

tartalmazza, különösen azokat a járadékokat illetően, amelyeket vagy szerződésileg állapítottak meg vagy az egyes bíróságok ítéletileg hoztak még a háború előtt. A javaslat szerint a valorizáció a járadékoknál progresszív alapon történik.

## Nem ijedt meg a város

a nyiltterezéstől és nem emelte az árakat

Temesvár, június 12.

A temesvári pékek beváltották fenyegetésüket és a tegnapi nappal beszüntették a fehér sütemény sütését. Így remélik a városi hatóságot kényszeríteni arra, hogy feltétlenül indokolatlan áremelési követeléseiket teljesítsék. A város vezetősége, illetve az állandó választmány a péküzem beszüntetése ellenére is megmarad korábbi határozata mellett, amellyel a hatósági árak emelését elutasította. A város közönségének ellátása azért fennakadást nem fog szenvedni, mert a pékek kenyérsütésre

kötelezve vannak

és amennyiben ennek a nélkülözhetetlen élelmicikknek előállítását is megtagadnák, úgy a város valószínűleg ahhoz a radikális eszözhöz fog fordulni, amely az iparjog megvonását eredményezheti.

A mézárások és hentesek egyelőre még nem szüntették be az állatvágást, a mézárásokban van hus, ha kevés is és ha nem is szigorúan a makszi-

mális áron adják el. A tegnapi temesvári állatvásáron a mézárások alig eszközöltek vételeket, mert szerintük a hatósági árak mellett nem találják meg számadásukat és ezért inkább nem vásároltak, ami ha nagyobb méreteket ölt, ebben az iparban is az üzem beszüntetését látszik maga után vonni. Hogy a Déli Hírnap megállapításai a hentesek és pékek túlzott követeléseivel szemben

helyesek voltak,

igazolja az a körülmény is, hogy a város vezetősége éppenséggel nem ijedt meg az üzembeszünetéstől, hanem a hosszúlere eresztett és egészen egyoldaluan beállított nyilttéri nyilatkozat ellenére is, kitart ama határozata mellett, hogy az árakat a saját hatáskörében nem engedi felemelni. Hiszük, hogy ezt az álláspontot a miniszter is magáévá teszi és ezzel végre mégis sikerülni fog az az újból és újból megisméltendő árdragítási tendenciát egyszersmindenkorra letörni.

## Magyarországot érte sérelem

Bethlen István miniszterelnök inzultálása folytán

Genf, június 11.

A Bethlen István gróf, magyar miniszterelnököt ért inzultus áll még mindig, nemcsak a genfi események, hanem a nemzetközi események középpontjában is. A genfi rendőrség hivatalosan megállapította, hogy a merényletet Justh Iván emigráns, a párisi magyar köztársasági csoport és Veér Imre titkára követte el. Az inzultus lefolyásáról és az azzal kapcsolatos újabb fejleményekről a következő távirati tudósításunk számol be:

— Amikor Justh Iván Bethlent inzultálta, az éppen a Népszövetségi épület folyosóján egy angol újságíróval beszélgetett. Az inzultust követő pillanatban már Bethlen oldalán termettek Ángyán Béla sajtófőnök és Sziegler magyar vezérkari ezredes és Justhot átadták a népszövetségi palotaőr-ség altisztjének. Az inzultus után egymás után érkeztek ki a tanácskozási termekből a delegáltak és Bethlent rendkívül

szívélyesen üdvözölték.

Bethlen feltűnően sápadt volt, de idegei nem mondották fel a szolgálatot és tőle megszokott nyugodtsággal igyekezett napirendre térni az őt ért brutális inzultus fölött.

Chamberlain angol külügyminiszter, aki az inzultus idején éppen tanácsulésen volt, első titkára útján Bethlen magyar miniszterelnöknek kifejezte a merénylet fölötti sajnálkozását, majd a miniszterelnök iránt érzett rokonszenvének kifejezésésképpen letette névjegyét Bethlen szállodai lakásán is.

Budapestről jelentik, hogy Bethlent hazaérkezésekor rendkívül meleg és

ünnepélyes fogadtatásban

részesítik. A nemzeti egyesületek felvonulást terveztek ebből az alkalomból, de erről a tervükről lemondottak. Az a vélemény alakult ki, hogy ezeknek az egyesületeknek a felvonulása teljesen indokolatlan, mert Bethlen inzultálásával az egész nemzetet sérelem érte és nincs értelme, hogy bizonyos politikai hitvallást valló egyesületek külön ünnepeljék Bethlent. A magyar miniszterelnököt az egységespárt fogadja. Valószínű, hogy a miniszterelnök a Ház keddi ülésén már felszólal és mellette Bud pénzügyminiszter ismertetik a genfi eseményeket. Az inzultussal kapcsolatban az összes budapesti lapok

a legnagyobb felháborodás

hangján irnak. A szociáldemokrata párt nyilatkozatot adott ki, amelyben elítéli a történeteket. Andrássy egyik nyilatkozatában kijelenti, hogy Bethlenen keresztül a magyar nemzetet sértették meg. Hiszi, hogy úgy a svájci köztársaság, mint a Népszövetség megtalálják az elégtételadás kellő formáját úgy Bethlen miniszterelnökkel, mint a magyar nemzettel szemben.

Ami a tettes, Justh Iván, sorsát illeti, azt legközelebb esküdtszék elé állítják testisértésért és ezen a címen hat hétig terjedhető

fogházbüntetésben

részesülhet. Valószínű azonban, hogy súlyosabb természetű büntetést kap, miután a svájci törvény-

könyv politikai természetű büncselekményeket szigorúbban bírálja e

A genfi merényletről megállapították, hogy a nagyváradi Jusz kereskedőcsaládból származik é ninesen rokonságban a necpál Justhokkal. Huszonhat éves, négy polgárit végzett és családja má régen nem érintkezik vele, mer dolláresalásért egyévi börtönre ítélték és akkor Párisba szökött. A támadó egyelőre a genfi rendőrségre fektura fogházában marad. Bethlen Picot Albert genfi ügyvédé bizta meg jogi képviselővé Amikor

a merénylet letartóztatták, sokféle propagandairatot és fogalmazványt találtak nála Veér Imre aláírással. Ezért gondolta a rendőrség kezdetben, hogy hami nevet mondott be és valójában Veé a neve. A francia kamarában nagy többség elítéli a merényletet. A magyar minisztertanácsban tegnap Vass miniszterelnökhelyette megbélyegezte az orvtámadást.

## Pénzhamisító banda

a temesvári tábla előtt

Temesvár, június 12.

1924 tavaszán feltűnő sok hamisított ötszáz és száz leies papírpénz került Temesvároth és a környékére forgalomba. A megindított nyomozás, melyet Popoviciu Korné szigurancai nyomozó főnök vezetett, számai Gyertyámosra vezetett és csakhamar rendőrkézre került az egész társaság. Kitudódott, hogy a pénzhamisító bandának a feje egy Schieszler Ignác nevezetű nagyikindai rovottmultu egyén Schieszler csempészéssel foglalkozott és így került ismeretségbe a gyertyámosi Müller György familiával, amelynek előadta tervét műhelyt rendeztek be Gyertyámoson és Müller család és Balog Imre temesvári korcsmáros végezték a pénz értékesítését.

A törvényszék tavaly Schieszler Ignácot hat évi, Balog Imrét három évi fegyházra, Müller Magdalénát egy évi börtönre és Tyirin Vasat hat havi börtönre ítélte. A temesvári tábla tegnap tárgyalta ezt a szenzációs bűnyűtet. A bíróság az összes vádlottak ítéletét súlyosította. Schieszler József büntetését tiz évre, Balog Imrét hat évre, Müller Magdaléna és Tyirin Vasa büntetését pedig négy-nyé évre emelte fel.

## Borzalmas családirtás

az elviselhetetlen nyomor miatt

Pozsony, június 11.

Galgócon, az egyik szegényes házbán megdöbbentő családirtást követett el Kristek János 38 éves munkanélküli kőműves. Kristek családja az utolsó időben egyre nagyobb nélkülözések között élt, az utolsó napokban pedig a legkínzóbb nyomor ütött tanyát, ami Kristek Jánosban borzalmas elhatározást értelt meg. Kora reggel felkelt, vele együtt felkelt felesége is és a házimunkáját végezte. Az asszony János nevű kisfiával együtt mindenekelőtt az udvaron levő kuthoz ment, onnan vizet hozott, majd a kamrából hozott fával a tüzrakáshoz készült. Kristek János az asszony körül forgolódott s mintha segíteni akarna neki, a tüzhely mellől elővette a baltát s hirtelen elhatározással rátámadt az asszonyra. Mikor az anyát a feldühödött férj a földreterítette, a két éves fiút konyhakéssel leszúrta, azután a leütött asszony szívébe nyomta a véres kést. Amikor e szörnyű tettét befejezte, a szobába ment s a még ágyban alvó hat éves Anna és három éves Josefinnel végzett. Szörnyű tettét borzalmas kegyetlenséggel hajtott végre. Ezután felöltözött és eltávozott hazulról. Utközben a község plébánosával találkozott, akit illedelmesen köszöntött. Majd a csendőrségre ment és ott jelentkezett, ahol beismerő vallomást tett. A vallomás után Kristek Jánost a csendőrség letartóztatta.

Hírek

A márvány birodalmában

**Szerkesztőség és kiadóhivatal:**  
 Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-  
 tér) 4.  
**Telefonszámok:**  
 Szerkesztőség: 2-52.  
 Kiadóhivatal: 2-52.  
 Nyomda: 10.  
 Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

**Előfizetési árak:**  
 Egy hónapra 60 lei, három hónapra  
 160 lei, félévre 300 lei, egy évre  
 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ó-  
 királyságban 3 lei, Magyarországon  
 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár,  
 Csehszlovákiában fél ct., Ausztriá-  
 ban 20 garas.

**Felelős szerkesztő:**  
 Vuchetich Endre dr.

Rájöttem arra,

ogy sürgős nyelújításra van szükség, mert ha a mostani állapotok tovább fájulnak, csakhamar ott fogunk aratni, hogy mást kell mondanunk mást kell értenünk alatta.

Az emberek nagyon kegyesek önmaguk iránt s így történelhetett meg z a hallatlan eltévelyedés, hogy a zavarok értelmét meghamisították, sak azért, mert nem szívesen itélik magukat s inkább tilos eszközököz nyulnak, hogy legalább a látzatot megóvják.

Vannak szavak, melyek valamikor saknem szent fogalmak megjelölői voltak s melyeket, jó hangzásuk miatt a mai kor embere is használ, annak ellenére, hogy értelmileg nem z eredeti fogalmat célozza vele.

Magam sem tudom, hogy a sok közül melyik példát ragadjam ki, fert nagyon sok van. Annyira sok, hogy ha valaki megkísérelné valódi telem szerint purifikálni a szóincset, csaknem az sülné ki belőle, hogy feketét kell mondjunk, ha fehéret akarunk érteni vele.

... Még ma is használjuk ezt a szót: becsület. De nyíltan valljuk, hogy aki becsületes — az bolond. s akkor a régi értelmű becsületre gondolunk. Viszont, ha azt mondjuk alakire, hogy becsületes s nem tesszük hozzá, hogy bolond, ez már értelemdadás. Következésképpen eredeti értelem szerint — becsületesnek mondjuk, aki nem az s bolondnak a becsületest. Ime: a tér-fekete.

Van egy másik nagy szónk: szemlem. Ha ennek az agyoncsépell, s betűs, nagybetűs szónak önérzete volna, nagyon megharagudna a szerelmesekre. És igaza lenne. Mert a mai kor embere mindent ért szerelem alatt, csak szerelmet nem. zok a régi csillagos, sóhajos mély szemek ma már a leányszívekből száműzve vannak. Ime: a szakofon. Sándor Károly.

A király elnöklete alatt a román Akadémia — mint Bukarestből jelentik — vasárnap és hétfőn teljes est tart.

Az ujkiissodai katolikus templom alapkövetétele vasárnap megyegbe ünnepélyes keretek között. Délután kilenc órakor Fiedler István monok ünnepélyes nagymisét mond, mely után az alapkö megszentelése és délelőtti szórakoztató ünnepségek lesznek, melyeknek tiszta jövedelmét a templom ajáira fordítják.

Egyedül a Déli Hírnap jelen meg holnap. A nyolc oldalas lap négy lei.

Állami kezelésbe kerül a román opera. Bukarestből jelentik: Goldis László kultuszminiszter elnöklete alatt tegnap a minisztérium értekezlet volt, amelyen a román opera ügyét tárgyalták. Az értekezletben elhatározta, hogy az operát antul nem adják bérbe, hanem állami kezelésbe veszik.

Uj vizsgálóbírói jegyző. Bana Miklóst, aki eddig a törzyszéken teljesített irodai szolágot, az igazságügyminiszter a temesvári második vizsgálóbírói pescu Péter, jegyzőjévé nekte ki.

A Béga-partjához közel, a Múmalom mellett terül el ez a birodalom: a Tunner-cég főtelepe. A belépőt egész erdeje a különböző hatalmas kötömböknél, óriási fehér, szürke, fekete kőkockák, kalapácsolás serény zaja, gépek zugása fogadja. Az udvaron hatalmas gatter fűrészek egyhangu egyformasággal óriási kötömböket vágnak darabokra, a darabokat két hatalmas csarnokban elhelyezett modern gépek egész sorozata vágja, furja, reszeli, csiszolja tükörfényesre, míg a durva élettelen kődarabból gyönyörű műemlék, sirkő-, oromdisz alakul ki. A gépház mélyén 80 lóerős szívógázmotor pöfögve erőlködik, hogy a gépeket hajtsa, melyek előtt munkások ügyes kézzel irányítják a kemény sziklákba vágkáló acélkarokat. Az egyik csarnokban Galias szobrászművész gyönyörű mintája után hatalmas márványszobor készül. Olaszország művészi légkörében nevelődött kőfaragók imponáló készséggel faragnak életet a habos fehérségű kőbe. Márvány, mészkő, homokkő, sienit, gránit-síremlékek alakulnak ki a művészi készséggel vezetett durva-vésők alatt.

A Tunner-család három generációjának szorgalma kellett hozzá, hogy ezt a egyszerű ipartelepét létrehozta. A jelenlegi vezetőnek, Tunner Kornélnak nagyapja által 1840-ben

alapított kis kőfaragó telepe az apa, fiu és unoka kezemunkája nyomán alakult ki Románia egyik legnagyobb és legmodernebb felszerelt mű- és síremlék gyárává.

A Tunner-vállalat három temesvári telepén közel száz munkást foglalkoztat állandóan, ami az óriási teljesítő képességű munkagépek mellett hihetetlen munkateljesítményt jelent. Az erdélyi és bánági temetők legnagyobb részben innen kapják szomorú díszeket, a temesvári temetők sokak által megcsudált művészi síremlékei csaknem mind innen kerültek ki. Temesvár számos épülete a Tunner-műhelyeiből kikerült gyönyörű díszítmnyeivel foglalja el a nagyvárosi nívón helyét. Számos hatalmas alkotás itt nyerte el formáját. A temesvári nagyobb építmények közül a postapalota 1910-ben, az Iparkamara gyönyörű palotája a múlt évben innen nyerte összes kőfaragó és díszítő munkáját. A még befejezetlen Hunyadi-híd 1913—1914-ben a Tunner ipartelepe által építetett és vár jobb időkre, hogy a még közel 20 vagonnyi faragott kő rajta elhelyezést nyerjen. Számtalan műemlék és különösen sok nagyméretű hadi-emlék szintén innen került ki. Kétségtelen, hogy Tunner ipartelepe ma az ország hasonló telepei közül az elsők között áll.

Molnár Ferenc újra nősült. Budapestről jelentik: Molnár Ferenc a nyilvánosság legteljesebb kizárásával tegnap tartotta meg esküvőjét Darvas Lilivel. A házasságkötési aktus Molnár lakásán ment végbe. A fiatal házaspár, aki immár negyedszer mondotta ki a boldogító igent, huszonöt évvel fiatalabb feleségével Olaszországba ment nászútra.

PONTOS SPORTPROGRAM vasárnapra a DÉLI HIRLAP holnap megjelenő számában.

Prefektuscserre lesz Beszarábiában Bukarestből jelentik: Goga belügyminiszter kijelentette az újságíróknak, hogy a közeljövőben a kormány az egyes megyék prefektusait felcseréli. Ez a prefektuscseré különösen a beszarábiai megyékre vonatkozik.

Gyulai Pál emléke. A temesvári piarista főgimnázium növendékei a nagy magyar költőnek Gyulai Pálnak emlékére iskolai ünnepségeket rendeznek, amelynek műsora Gyulai Pál műveiből van összeválogatva. Az egyes számokat az inlézet növendékei adják elő. Érdeklődésre tarthat számot Orth Imre nyolcadikosnak az önképzőkör pályázatán az első díjjal kitüntetett értekezése: Gyulai Pál költői és írói pályája. Az emlék-ünnep vasárnap, június tizenharmadikán feltizenegyor veszi kezdetét a piarista gimnázium disztermében. Önkéntes adományokat a segélyegylet avára elfogadnak.

Tisztasági, kényelmi és biztonsági szempontból látogassuk az Iglina uszodát.

A Begafloftilla címen közöl érdekes riportot a Déli Hírnap vasárnap megjelenő száma.

Betegség elől a halálba. Aurélházáról jelentik: Gemeiner József dúsgazdag aurélházai földműves afeletti bánatában, hogy betegsége, dacára a sok gyógykezelésnek, mégsem sikerült gyógyítani, a padlásán felakasztotta magát. Az öngyilkos ember hetvenhárom éves volt.

A hiéna méltó büntetése. Budapestről jelentik: Az ügyvédi kamara fegyelmi bírósága Szabadkai-Ats Jenőt, a Károlyi-per egyik védőjét örök időkre eltiltotta az ügyvédi gyakorlattól. A fegyelmi bíróság ugyanis megállapította, hogy az örökös silentiumra ítélt ügyvéd fondorlatos módon vagyontukból kiforgatott számos szegény menekült hadirokkantat.

Nem vonultak fel magyar zászlókkal. Sepsiszentgyörgyről jelentik, hogy a megyei prefektus hivatalosan megcáfolja egyes bukaresti lapoknak azt a hírt, mintha a választások alkalmával a magyarság egyes népgyűlésekre magyar zászlókkal vonult volna fel.

Budapestben elfogtak egy volt népbiztost. Budapestről jelentik: A főkapitányságon előállították Barna Sándor volt népbiztost, aki előbb Bécsben, majd Jugoszláviában tartózkodott. Révész Mihály nevű barátjának Üllői uti lakásán rejtőzött és onnan vitték be a főkapitányságra, ahol kijelentette, hogy Györki szocialista képviselő szerzett neki a budapesti tartózkodásra salvus conductust.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben 2 lei 2'20 Párisban 14'30

Temesvári magánforgalom június 12-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság bejárósi fiókjának árfolyamaival.)

Dollár 236'5, angol font 1154, francia frank 7'04, svájci frank 45'85, belga frank 6'93, lira 8'70, orosz 7'02, dinár 4'20, magyar korona 290, osztrák silling 33'60, árka 56'80, hollandi forint 95'5

Terményárak:

Buza 980, zab 560, árpa 510, rozs 560, tengeri 485 métermázsánként ab feladóállomás

„Pat és Patachon“  
 Matiné  
 A „Nagy cirkusz“ film, gyermekek részére Vasárnap (június 13) d. e. 11 órakor mérsékelt helyárak mellett (20 és 10 lei) kerül bemutatásra a Belvárosi moziban.

— AZ AMERIKAI ROMÁNOK ÁLDOZATKÉSZSÉGE. Bukarestből jelentik: Az amerikai románok elhatározták, hogy Romániának Angliával szemben fennálló adósságának első részletét gyűjtés útján teremtik elő. Erre a célra eddig huszezer dollár folyt el.

— Szenzációs riportok, tárcák, hírek, gyermekmelléklet, szeszik élénk és változatos a Déli Hírnap vasárnap megjelenő számát.

\* Olcsó előfizetés. A legolcsóbb előfizetés kosztra az, amikor az ember a pénzért jó, izletes és erős táplálékot kap. Ezt tudják mindazok, akik Máthé Antal Belváros, Jenőherceg-utca 20. szám alatti vendéglőjében abonáltak.

— A Bánati Gyárosok Szövetsége évi közgyűlése. A Bánati Gyárosok Szövetsége folyó évi június hó 13. án, délelőtt 11 órakor tartja évi közgyűlését a kereskedelmi és iparkamara üléstermében.

\* BÉRAUTOK precíz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca. Telefon 14-93, 23-24. Autók közvetítése eladása és vétele.

\* Szombaton 1926 június 12-én nyílik meg az „Atheneum“ háziké-állítása. 100 drb perzsaszőnyeg (ebédlő, szalon és összekötő). 300 drb eredeti olajfestmény (Akvarell, rézkarc, színes tus). Antik butorok, ebédlők és hálószobák. Kvalitáscs porcellánok és régiségek óriási választékban. Feltűnő olcsó árak, kényelmes részletfizetésre is vásárolhatók az „Atheneum“-ban Józsefváros, Whitehouse palota. A kiállítás vasárnap is nyitva.

HOGY KÉSZÜLKEZTETELINK VETTEK  
 Először a Rádió  
 Szent György Tér



\* Elveszett utlevél. Maur Jaroslav csehszlovák alattvaló utlevelével elveszett. Megtalálója kéri, azt a sziguranacán átadni (ajtó 28.)

— Az árvaszéki ügyosztály referensei. A temesvári törvényszéken most felállított árvaszéki ügyosztályba Matolay Zoltán dr. volt megyei, Györbíró Jenő dr. volt városi árvaszéki elnökök és Schweiger Béla dr. törvényszéki jegyző nyertek beosztást.

\* Tömegkirándulás a bruckenai erdőbe. A timisoarai önk. mentőtársulat egy nagyszabású kirándulást tervez vasárnap, f. évi július hó 4-ére a bruckenai erdőbe, mely páratlanul fog állani a maga nemében. A közönséget különvonat fogja kiszállítani az erdőbe és vissza. Bogrács-gulyás, rablópecsenye az erdőben készül. Számos szórakozás u. m. ének, tánc, zsákfutás, céllövészet, fazéktörés, célbadobás, wirsliugrás, szerencsekerék, juxbazár, stb. stb. fog a közönség rendelkezésére állani. Részletes program később fog közzététetni.

\* Női- és férfi-szalmakalapok legelőnyösebb bevásárlási forrása Daniel N. C. Temesvár, Detaileadás a gyárépületben József tér 12. Kütteltérrel szemben.

\* Figyelem! Elegáns, olcsó öltönyök a tavaszi és nyári szezonra nagyon mérsékelt áron. Győződjön meg a Glub Ghenad új szabóműhelyében Temesvár-Gyárváros, Str. Dacilor 36. (Fő-utca).

\* Kern Pál borkereskedés, Temesvár, II. Fő-utca 22. Fiók: IV., Uri-utca 8.

Granyer  
 „Anusol“ Goedecke  
 Anusol ellen több mint 25 éve a legjobban elismert szer. Egyszerű alkalmazás, biztos siker. Minden fájdalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja agyutad, sebes és vérző helyeket. Tartalmas alkotórészekből mentes. Reggel és este egy kupocskára tesz a végébe bevezetve. Minden patikában és drogeriában kapható.  
 Főraktár F. H. MEES drogeria-egros Soc. in An. Bucuresti, Calea Grivitei 61.

**Női modellek alapok**

óriási választékban, meglepő olcsón

**Covinka Somborác-nál**

Józsefváros, Uri-utca 4.

**Kerai Sándor**

Temesvár, Bathyányi-utca és Hunyadi-utca sarok, a legdivatosabb női és férfi cipők mérték után. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. 708



a legjobb arcápoló szer. Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógy-szertárában

Timișoara-Fabrica, Fő-utca 33-35

**Vas- és rézbutorgyár**

III., Piata Bisericei (Templom-tér) 2. sz.

Központi iroda: Hermes Bank Löffler-palota

A gyár modernül berendezett és külföldi szakmunkások által gyártott vas- és rézbutor, ugyancsak kórházberendezések készítésével foglalkozik. Központi iroda telefonja: 316 és 528

**Vizuművek**

leggyorsabban PINKERTON vállalatnál Belváros, Szent György-tér 4. Aranyszarvas-szálloda. Telefon 75.

**MOZI**

Belvárosi mozi: Junius 13 (vasárnap), 14 (hétfő) és 15 (kedd).  
Apollo mozi (Gyárváros): Junius 16, (szerda), 17 (csütörtök) és 18 (péntek).

Mehalai mozi: Junius 19 (szombat) és 20 (vasárnap).

Oriási siker Berlinben, Bucarestiben és Budapesten.

**„Varieté”**

Griffith kijelentése szerint a legnagyobb és legsikerültebb filmalkotás. Broadwayban, New-York ur negyedében ezen szenzációs film előadására egy külön terem lett bérelve, miután előreláthatólag megállapított, hogy legkevesebb 3-4 hónapon keresztül megszakítás nélkül fogják bemutatni.

Főszerepekben: Emil Jannings a német moziművészet óriása és Lia de Putty a timisoarai közönség kedvence.

A film német feliratokkal is el van látva.

**Este felemlít helyárat!**

Monopol; Matador-film Braşov.

Belvárosi mozi: Junius 16 (szerda).

Apollo mozi (Gyárváros): Junius 14 (hétfő) és 15 (kedd).

Mehalai mozi: Junius 17 (csütörtök).

**Marquise Pompadour parancsára**

Történelmi film, benyomást keltő jelenetekkel és pompás rendezéssel 7 felvonásban.

A hősnő szenvedélyes szerelme, aki megszökik az oltár előtt a szive választottjával, visszaemlékeztet a Marquise Pompadour viszontagságos életére. A szerepet

**Lva Mara**

művészi esen alakítja.

Monopol; Ulpia-film Timișoara.

Az előadások kezdete vasárnapon: délután 4 és 6, este 9 órakor, hétfőn és a következő napokon pedig d. u. 6 és este 9 órakor.

**Apró hirdetések**

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Férjhezadnám 23 éves csinos leányomat, kinek hozománya kelengyén és butoron kívül 3.000.000 lei. Csak teljes című levelekre válaszolok. Közvetítők kizárva. Leveleket „Disztinált” jellegre e lap kiadójába kérek.

8 HP. Hoffherr és 10 HP. Clayton magánjárók kedvező feltételek mellett kaphatók, Friedrich Testvérek gépgyárában.

Jegyzői teendőknél tökéletesen jártas hivatalnokot keresünk, jó javadalmazással a Zsombolyai községhez. Román nyelv tudása feltétlenül szükséges. Románok előnyben. Főjegyző.

Román-németnyelven beszélő periekt gépirónó jó fizetéssel kerestetik, azonnali belépésre. Jelentkezni személyesen vagy telefonon Zsombolya, község háza.

Bérbeadom egy ügyfelem elsőrendű gyümölcs- és cukorkaüzletét, amely biztos egzisztenciát nyújt a város egyik legforgalmasabb helyén, Iekszik, Körner József dr. ügyvéd, Mercy-utca 2.

Eladó szürke világos férfiföltöny. Megtekinthető a délelőtti órákban, Gyárváros, Liget-ut 9, földszint 2.

Házhely Ujgiroda—Kriszántelep jutányosan eladó. Érdeklődni Holló művezetőnél, Politechnikum (Püspök-ut).

Uj cséplőgarnitúrák különböző nagyságban a budapesti „Első magyar Gazdasági Gépgyár R.T.” kitűnő gyártmányai megérkeztek és kaphatók a gyári főképviselőknél: Márki és Barta cégnél, Timișoara-Józsefváros, Uri-utca 10.

Urino felügyelőnői vagy hasonló állást keres. Megkereséseket „Megbízható” jellegre a kiadójába kérek.

Okleveles fiatal állami tisztviselő közvetlen a város mellett, több száz ezret érő ingatlan és 100.000 lei évi jövedelem, lakás és minden az élethez való biztosítva, feleségül venne egy komoly fiatal nőt hasonló hozománnyal. Leveleket „Otthon” jellegre e lap kiadójába kérek.

Periekt román, magyar irodai munkát esetleg fordításokat románul-magyarra elvállalok. Cím a kiadójában.

**Olcsó házhelyeket**

építőanyaggal Telefon 9-18

**részletre**

Kardos-telepen, gyárvárosi strand homokszedők végében.

**Használt malomgépek**

8-as hengerek, 21-es hengerek, daratisztító, rovátkológép, szivattyúk eladók

Klug István gépgyár, Temesvár

Háromkirály-utca 26. Telefon 172 687

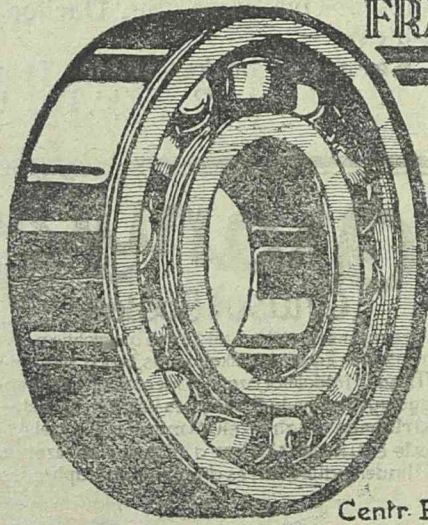
Telefon: 3 88

Telefon: 3-88

**Bozsák Mihály és Fia**

Timișoara

Sodronykerítésfonat, diszkapuk, sodronyszövetek, szitaárúk és vasbutorgyár.

**Allandó nagy raktár!****FRANZ PESCHIL**

Első speciál üzem mindennemű golyóscsapágyjavításokra.

50% ÁRMEGTAKARITAS.

Succ. TIMIȘOARA,

IV. Str. Gh. Pop de Băsești

(Eötvös utca) Nr. 9

Centr. București Str. Gen. Beribeloț Nr. 25.

HELICON-nyomda, Timișoara

**Schiel Testvérek****Temesvár-Józsefváros**

Strada I. C. Bratianu (Uri-utca) 6

**Vezérképviselete**

a budapesti GANZ ÉS TSA, DANUBIUS - gyártmányainak, körfűrészlomoblok, benzín- és nyersolajmotorok, sima orló- és diagonális-hengerek, vizturbinák, keményanyagaprító- és téglagyári berendezések, rotációszivattyúk stb.

Telefon: 19-65

Sürgöny: Schiels Timișoara

**Saját gyártmányu**

malomgépek magasórlésre, félmagasórlésre és simaórlésre. Darálómalomok, árpatisztítógépek, Silo- és gabonarakartári berendezések, textiltégek, mindennemű transmissziók német-norma szisztema szerint és mindennemű öntvények 10.000 kg. súlyig

**Brassó (Braşov)**

Str. Fanianei (Kut-utca) 50/a

**Cluj**

Str. Regina Maria 16

**Bucureşti**

Str. Brezoianu 7

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.